

FÜGGETLEN LAPOK

Megjelennek minden nap.

Előfizetési ár:

egész évre 20 frt., félévre 10 frt., negyedévre 5 frt.

Beigazítási díj: 6-hasábos petit-sor 5 kr., helyegdíj mindenbeigazításért 30 kr.

A „nyilt-tér“-ben 4-hasábos petit-sor 20 kr.

Új előfizetés

„FÜGGETLEN LAPOK“ további folyamára.

April-juniusi évnegyedre . . . 5 ft. — kr.
April-szeptemberi félévre . . . 10 „ — „
April-decemberi évnegyedre . . . 15 „ — „
Egy óra 1 „ 70 „

A kiadó-hivatal,
3 korona utca 18. sz.

EGYHÁZI ÜGYEK.

Nézetek az egyház autonomiája ügyében.

Azon nagy kérdések között, melyek jelenben az édes magyar haza gyermekei, s különösen a r. k. egyház tagjai érett gondolkodásának tárgyát képezik, legfontosabbak egyike: a r. k. egyház autonomiájának ügye.

Csaknem mindenki autonomiát emleget, de ép e tekintetben igen szerteágazók a vélemények, szükséges azért: hogy e tárgy kellő kifejtésére tekintetből nézeteiket mentül számosabban közöljék, mert — mint a nagy hazafi mondá — „csak is minden oldalról megvitatás után lehetni fel az igazságot.“

Ha van tárgy, mely kellő megfontolást, az érvek higgadt előadását, a vitakozások, indulat, szenvedély és gyanúsítás nélküli lefolyását igényli, bizonyára az egyház önkormányzatát illető kérdés az, mert legszenvedélyesebb érdekeinket, az egyház, azaz a vallás s ezzel párosult erkölcsi érdekait érinti.

A ki tehát indulatos szenvedélylyel, véleményét nem türomerev tagadással, gyanúsító rágalommal lép fel az ügyben, az a helyett: hogy az egyháznak hasznos szolgálatot tenne, inkább ennek kimondhatlan kárára rombolást előidézőleg tör az egyház szentélye ellen. Ki az egyház autonomiájának körüli nézeteit előterjeszti, annak nem illő, nem szabad aljas önzéstől vezéreltetni; egy érdekekkel csak szeméi előtt lebegni, s ez nem más, mint: az egyház önállása, függetlensége és szabadsága megállapítása által az egyházat, vagy is a vallást, mely hűhűdegerkorunkban hanyatlásnak indult, s az erényt, mely szentségtelenül lábbal tiportatik, eme kettős célt, mely miatt egyedül alapítottat maga az egyház is, ennek látható fejével szent egyesülésben fenntartani, ápolni, nevelni s terjeszteni. Minél

fogva a fegyverek és érvek megválasztásában minden ez ügyben véleményező által az ügy kívánta nemesség, s kellő szelidség követendő. Hiszen a fentérintett kettős érdekek kellően szükségkép az egyház céljának lenni, a hit és erkölcs dolgait, vagy is dogmákat illetőleg nem lehet és nem szabad a fő- és alapságnak egymástól eltérő véleményben lenni; továbbá a most említett tanító egyháznak, mely különösen hivatva van a hitágazatok megőrzésére, és hirdetésére, új dogmákat a nélkül, hogy katolikus jellegét ne veszélyeztetné, behozni és felállítani nem szabad, lyrinci Vince szavai szerint az lévén dogma: „quod semper, ubique, et ab omnibus creditum est.“

A dogmákon kívül azonban egy szabad kath. egyházat és egyházi szellemben a jelen viszonyoknak megfelelőleg rendezni, s fegyelmi tekintetben a szükségelt egyházi reformokat a nélkül: hogy a hit dogmái sértetnének, kívánni és sürgetni, véleményem szerint a hit elveivel nem ellenkezik. „In necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus caritas“ mond sz. Agoston.

És ép e szavaknál fogva egyháznak céltűvesztett gyermeke az, ki magát par excellence katolikusnak képzelvén, azokat, kik az egyházi önkormányzat, akár az egyházak szervezete, akár a fegyelmiekbeni változtatás érdekében — a dogmák tiszteltetése mellett nézeteiket előterjesztik, szenvedélyes indulattal, rágalmozó s gyanúsító vak rohammal átok alá helyezni nem iszonyodnak. Az ily helytelen eljárás az egyház ügyének sokkal többet árt, mint a mindent letiporni óhajtó ellenség táborá. És miután „a fegyelmű s időszerezintű törvények az egyház változó körülményeihez képest módosíthatók, és akként változtatandók: hogy ezek által az isteni törvény megtartása, a keresztény erény követése előmozdíttassék, s az örök boldogság elnyerése eszközöltessék. Dist. 4. can. 2.; ez okból fegyelmi és szervezkedési kérdésben felvilágosító észrevételeinket a nélkül, hogy ez által a dogma érintetnék, előterjeszteni lehet is, szabad is. Ilyen az egyház autonomiájának kérdése, mely szerény nézeteim tárgyát képezi.

Mielőtt azonban ezen tárgy fejtegetésébe bocsátkoznánk, szükségesnek látom némely körülményeket a múltból, melyek ugyan e jeles lapok hasábjain már többször felhozattak, de melyeket ismételnem nem felesleges, emlékeztetve hozni, nevezetesen, hogy az 1848-ik évi XX. tezik által itt e hazában

az egyház és állam közötti jogviszonylatok egészen átalakultak, minél fogva a r. k. egyháznak, mely az előtt állam s uralkodó egyház volt, anélkül, hogy a változó kormány gyámsága alatt gyáván tespedni akarna, vagy a többi rendezett, avagy rendezés alá jött felekezetek által magát a küzdőtérrel leszoríttatni, s úgy szólván, absorbáltatni engedné, magát önkormányzatilag rendeznie szükségkép kell; továbbá, hogy az ép azon korban élt magyar püspöki kar e szükségét felismervén, s megszívlélvén, legott a tért elfoglalni igyekezett, hogy a többi egyházi egyéneknek közreműködésével, s a világi hívek támogatásával részint az egyház előtt tátongó irt betölthesse; részint hogy a hiányokat, melyek javítást igénylenek, pótolhassa; részint hogy azon intézményeket, melyeknek változtatása magasztos szempontból szükségesnek mutatkozik, közérindulattal és tanácskozás útján megállapítandó módokat szerint az egyház javára átalakíthassa.

Ezen főpásztori gondos és előrelátó működéseinek elveit letéve bírjuk még 1848-ik évben tartott püspöki tanácskozmány megállapításait tartalmazó Emlékiratban; s ámbár ez — mint emberi mű — a tökély minden kellékeivel nem bír, s így módosítás alá jöhet, mindazáltal ezt, mint a jelen zilaht helyzetbeli kibontakozhatásnak célhoz inkább vezető módját, véleményem szerint kiindulási pontul bátran elfogadhatjuk.

Mik történtek később, különösen a világi véres catastropha után beállott gyászos korszakban, midőn borzasztó alakban láttuk megjelenni a halált, hol a temetkezés felett egy ország sirban állt? azt minden elfogulatlan katolikus kebel jobban érzi, mintsem leírására szavakat találna. A méltatlanságok és szenvedések által csordultig felt a keserűség pohara, — az irodalom, a journalistika és a gyakorlati élet mezején tulságba vitt eszmék már előre sejtették a vést, mely az egyházra bekövetkezendhett akkor, midőn e sokat szenvedett hazában a szabadság hajnala felvirradandott.

A sejtelen, fájdalom! valósult, — a magyar haza, — ha ezt a gonoszság, önérdék és ármány tőlünk meg nem irigyli, — rablincseitől megszabadult, s ön magának visszaadott. — De az előre sejtett dülő fergetegek is legott rombolólag előtűntek. Arcus nimium tensus rumpitur.

A hatás ellenhatást szül. Les extrémese touchent. Illetékelen s avatlan kezek oda működnek immár: hogy az egyházat, ezzel a vallást és a testvér erkölcsiéget megrohanják, s ha lehetne — romba döntsek.

Hogy az egyházat, s mi létezésének fő-

célja: a vallási s erkölcsi rendet a közelgő és romboló vihartól megmentsük, erre nézve én a jelen körülmények között egyetlen üdvös eszközt látok, és — ez az egyház autonomiája.

Prámer Alajos.
Alesperes — tocsvai plébános.

POLITIKA, KÖZGAZD., PÉNZÜGY.

Szólunk közelebből a törvényhozásnak, mint alkotmányozó hongyülésnek komoly feladatairól a fennforgó komoly körülmények közt.

Bármily sors érje mostani törvényhozásunk eddigi alkotásait, azoknak eredményeért a történelem ítélőszéke előtt felelős.

Senki tagadni nem fogja, hogy alkotmányunk, egész maig felállított rendszere több oldalról fenyegetve van. Elénk ostrom tárgya az titokban és nyilván, ellenségei léteznek künn és benn.

Künn a reakció félremagyarázhatlan tényekben jelentkezik, benn az izgatás ostentatíóval viszi üzelmeit. Külön mindkét ellenség gyöngye s csekély kilátással bír, de együtt, egymás kezére dolgozva, erősek s láttuk elég sajnosan, mikép 1848-ban is egymás által lettek győztesek.

Mindkét ellenség ellen védállapotba kell helyezkednünk.

Az eddigi vívmányok megóvása attól függ, miként bírja azokat a törvényhozás az alakítás további műveiben kellőleg obvallálni, az az körülbástyázni, hogy daczolhasson az időnek s ellenségeinek.

Ez természetesen az alkotmányos rendszer teljes kifejtésében, minden iránybani megszilárdításában, a fenntartó erők működésére élesztésében s azon hódítványokban keresendő, melyet a kormányzat erőyesebb s szabatosabb menete a nemzeti jólét sebezsebb kifejtésében kivívni bír.

Mielőtt azonban ezeknek közelebbi elemzésébe bocsátkoznánk, e ponton szükséges a félreértések lehetőségének utját vágnunk, nehogy e felszólamlásunk általunk nem szándékolt specialis czélokra elmagyaráztassék.

Mi mindig tevékeny és erős, szellemében s működésében tisztelt kormányt óhajtunk nemzetünknek. Ennek hiánya az államban mindig érezhető baj, ily körülmények közt, mint ma vagyunk, végzetes calamitas.

Tán sötétebb szinben látjuk a dolgokat, de nem tehetünk róla, mi még ma is úgy vagyunk meggyőződve, hogy hazánkban e

TÁRCZA.

Közlemények az 1848-diki püspöki Emlékiratból. VIII.

E körülmény azonban a kérelmezők kedélyére nem hogy leverőleg hatott volna, hanem ügymelletti lelkesedésüket növelte és élénkítette. Aprilbó 8-án tartott, számos és jeles világi tagok által képviselt katolikus tanácskozmányban kimondott: hogy a katolikusok petíciója, bárha megfoghatlan könnyedséggel vettetett félre, de buknia nem is lehet. Visszaautasíthatlan igényeket foglal magában, jogokat követel vissza, melyek sajátjai, s az egyenlőség és viszonyosság törvényes alapján a törvényhozástól azt kéri részére biztosítani, minek a többi vallásfelekezetek háborítatlan birtokában vannak.

Lehetetlen, hogy midőn minden néposztály a gyámság alól, melynek igáját eddig hordozta, kiszabadulni óhajt, s a kormány, mely a szabadság és egyenlőség politikai elveit magának vallja, tovább mozdítja a megunt korlátokat: ép akkor a katolikusok milliói örökké csak azon nevezetessé lett fatalis szóval utasítottassanak vissza, „már késő“, vagy épen a nemakarás phisicai erejével győzteseneken le.

A vallás szabadság oly szellemi erő, melyet elfojtani nem lehet; oly kincse az emberiségnek, mely a társadalmi élet biztosítékaira érdemesebb, mint az anyagi tulajdon, erre a katolikusok Magyar-

országban is meg fognak érni. A petíció egyszerű, tisztán egyházi jogkövetelés; abban nem a papság érdekei, hanem a 8 milliónál többre menő katolikus nép igényei vannak letéve. Akarhatja-e a kath. nép, melynek Isten józan ítélő teltséget adott, hogy egyház, miután az elsőszülöttség jogai töle elvektettek, annyi szabadsággal és önállással se bírjon, mint más vallásfelekezetek? Lehet-e egykedvű és közömbös azon tetemes alapítványok hova fordítása iránt, melyekből az isteni tisztelet disze fűntartatik, papjai díjaztatnak, iskolái költséggel ellátatnak, gyermekei ösztöndíjjal segélyeztetnek, szegényei gyámoltatnak? Lehet-e érdektelen és gondnélküli a nevelés, közoktatás irányában, ha hitét, erkölcsét és jámbor szokásait gyermekei szívébe is átültetni óhajtja, s ha meg van arról győződve, hogy csak a vallásosság és istenesség vezetheti gyermekeit a földi és világtúli boldogságba? Mi azt tartjuk: a katolikusok a vallás és iskolák ügye iránt eddig sem voltak érdektelenek, hiszen azoknak felsegélésére tett sok alapítványaik tanuskodnak buzgóságukról. De míg a fejedelem és kormányá örökölték ezek fölött; a századok folytán letett megannyi fejedelmi eskü szentségében s a királyok és az egész uralkodó család kitűnő s épületes vallásosságában, valamint azon befolyás-és részvétben, melylyel az előjogokkal feldiszitve volt kath. clerus minden egyházi és iskolai ügyek vezetésében birt, föltalálták ők a katolicizmus érdekeinek ama biztosítékát, mely gondosságukat fölöltségessé tehetete?

Azonban most, midőn egyháznak a fejedelmi

pártfogás ernyőzete alól ki van rántva, s a bevett vallások sorába állíva; most, midőn a nép a törvényhozásba választása által befoly és szavát azon kívül is az igazság és jogosság mellett felemelheti: a kath. egyháznak saját hiveinek védelme alá kell húzódnai, s leginkább tőlük várhatja azt, hogy igazságos kéréseit szavazattal pártolják, s jogainak és érdekeinek megvédésében zászlóját, melyre az egymást ölelő igazság és béke jelképei vannak kifüggesztve, hiven kövessék. És mi hisszük, hogy a katolikusok, kik a vallást politikai jelszónak nem választatják, s azért a petíciót tisztán vallás-s egyházi ügynek tekintik, mihelyt róla ország-szerte értesülnek, magukénak fogják bevallani. De erre nézve őket közelebb kell hozni az egyház érdekeihez, hogy közel láthassák a katolicizmus jelen szükségét, s annak törvényes biztosítékok nélküli elhagyatottságát maguk is érezhessék. A világi katolikusokban észrevehető közönyösség egyházunk ügyei iránt nem annyira a vallásosság hiányának tulajdonítható, hanem leginkább azon elszigeteltségnek, melyben egyrésztől a kormány, másrésztől megint a clerus kirekesztőleg kezeltek a külügyi ügyeket és viszonyokat is. Ezentul adassék a világiaknak is befolyás az egyház külviszonyainak elintézésébe; a mi nem szorosan religiói vagy papi ügy, mi a lelki hatalom körén kívül áll, azok tárgyalassanak ezentul vegyes egyház-gyülekezetekben, hol a kath. nép is választottai által képviselve legyen. E czélból előbb az egyes parochiákban alakíttassanak az értelmesbektől egyházi gondnokságok, kiknek tisztében álljon az egyház vagyonára s a helybeli tanodára fölügyelni;

ezen közül választandó képviselőköl képeztessenek egyházkerületi választmányok, s innen a székes egyházak mellé alakíttassanak központi bizottmányok, mindentűt legalkább kétannyi világi tagokból állók, a hányan oda a clerus részéről fogának alkalmaztatni. Egy ilyen organismus, melynek feje és elnöke kirekesztőleg csak a megyés püspök lehetne, a világi katolikusok részvétét s buzgalmát egyház ügyeknek pártolására fölbresztene, az egyház jogainak és viszonyainak ismeretét, s általában a már fejlődni kezdett érdekltség nyílt körébe a közszellem, egyházas érzelem-és jogismeret világát hozná be, s a papi rend és világi kath. értelmiség között az egyetértést s egy célvratörékvés kapcsolatát fögnérsítene. — A föntemlített utolsó tanácskozmány ezekben fejette ki az elmellőzött petíció körüli nézeteit. Az elszavalt eszmék a lelkesedés árjában a 60-ra menő gyülekezet közös érzelmével összeolvadva, a jelen volt katolikusok egyértelműségét elragadó nyíltsággal és őszinteséggel tolmácsolták, s azon reménnyel viggasztalták a jelenlevő püspököket, hogy a katolikus világiak hitbuzgalmának erőyességében s a tisztán egyházi ügy körül remélhető egyesülésében föltalalándják majd az egyház szabadságának és függetlenítésének kivívására oly szükséges pártolást: nem kételkedhetvén másfelől az iránt sem, hogy a minden érdekek kiegyenlítésére oly örömet hajló miniszteri kormány is nem fog ellenszegülni egy oly kérelem teljesítésének, melynek igazságát és alaposágát csak az elfogultság, s a vallások egyenlőségét és viszonyosságát tetteleg meczázó fő részrehajlás tagadhatná.

let megn yugtá-
lgha tekinthetők
mutat, mikép a
fog lobbanni. A
tűlő, és fegyverke-
sapatok mind be-
az egész sereget
sak a török szerh
is nagyban erősí-
elsőrangú erőkök
asa főmérnöksége
s és fegyenez dol-
govinában a csa-
anak. Mindez na-
nt felől jövő békés
rőrország jegy-
trák készülődések
zerkesztő:
HÁLY.
Adva Tartva
80.50 81 —
116. — 116.50
96.75 97. —
89.25 89.75
84. — 84.50
91. — 92. —
75.70 76. —
81.15 81.30
93.50 94.50
96.40 96.65
115.60 116. —
46. — 46. —
5.49 5.50
9.26 9.27 1/2
1.70 1.71 —
113.50 114. —
Simig Rezső s. k.
főkápt. urad. tisztartó.
zasi társaság.
hogya
-gözös
6 21-öl
rdői
varország.

1-ször. Fölölvastatt az egyházmegyei rendeletek IV. fejezete, mely is szó a hitelenzéről (de catechesibus.)

2 or. Fölölvastatt az egyházmegyei hatóságok múlt évi december 18 ik 1540 sz. alatt kelt közzétett, melynek értelménél fogva az egyházmegyei papság a nagyméltóságú magyar királyi vallás és oktatásügyi miniszter ebbeli föllépése folytán népvételei egyetemen a mellékletben közzétett alapszabályok szerint alakítására fölhívattik.

Az egybegyűlt egyház kerületi testvérek megjelöléséről: miszerint a nép javára s a hívek lelki üdvének előmozdítására nézve semmi sem lehet hasznosabb és sikeresebb, mint az ifjú nemzedék vallásos nevelése, egyhangulag elhatározták: miszerint a vallás- és oktatási miniszternek és az egyházmegyei hatóságnak a népvételei egyetemen fölléptetésére iránti intézkedéseit egész készséggel pártolni öhajjájuk, legemeseb kötelemüknek tartván az ifjúságot, és a kedves hazának népet nevelni, tanítani, oktatni. Miután azonban a kerület egybegyűlt tagjai az egyház valódi autonómiajának megállapítása előtt ezen nagy érdekű dolgot hirtelen eljárásával veszélynek kitenni, elejténis egy az üdvös ezéllal egészen ellenkező állapot létrehozni nem akarnának, azon fölé még saját híveinek anyagi körülményei oly terheseknek lenni ismertetének, hogy nevezett ezélla szolgáló díjazások tételére őket hajlandóknak reményleni alig lehetne, annál fogva ezen egyetemen fölléptetését a kath. egyház önkormányzatát a függetlensége, szabadsága megállapításának idejére halasztani legtanácsosabbnak tartották részint azért: mivel az állam és kath. egyház közötti jelenlegi viszonyt, mely is az 1848-ik évi 20. t. e. által elhatározott, meg ugyanezen egyházi önkormányzat, függetlenség, és szabadság, ha csak magát az egyházat veszélynek kitenni nem akarnók, egyházmegyei és nemzeti zsinatokban az egyház tagjainak teljes megnyugtatóra szükségképen, és elkerülhetlenül megállapítandó; részint pedig mivel ezen önkormányzatnak megállapítása után a népvételei egyetemen — mint az önkormányzatu egyházunk kifolyásai — könnyen fölláthatók lesznek.

Hogy azonban a nép ilyszerű egyetemen alakítására már korán előkészítessék, egyhangulag elhatározták: hogy addig is, míg a magyar kath. egyház magát zsinatokban önkormányzatilag rendezni, a kerület minden plebániája körében egyházi, és iskolai bizottság állíttassék föl, melynek az egyház község által szabadon választandó tagjait az illető plebánosok egyházmegyei hatósághoz leendő fölterjesztés végett a kerületbeli esperesi hivatalnak jelentésük be.

LAPSZEMLE.

A P. Hírnök utolsó számában ismét a lapgyulafelhárvári levelezőjével találkozunk, ki „Szemlényeit a Független lapokból” folytatja s állításainkat megcáfolni igyekszik.

Adná az ég, hogy megtudna bennünket megállíttatni azáltal, mi örülünk ennek leginkább. E azáltal nem lehetne természetesen más, mintha azt tudná bizonyítani, miszerint Erdélyben az ügyek felett tanácskoznai egybegyűlt katolikusok teljes megyerővel oszlottak szét, megerősödvé egymásiránti bizalom és szeretetben, biztos reményekkel a jövőre nézve.

De mikor jobbról balról egyiránt beismerik, miszerint „heves viták után igen elkeseredve váltak szét, mikor a világi státus compact csoportban tiltakozik az egész megszárt munkálat ellen, mikor a fenhatóság hatalmi közbelépésével járja az ügyek jobb irányát.

Oly eredmények ezek, melyeket mentegetni vagy simogtatni lehet?

Előtünk a 20-as bizottság munkálata is. Apróra elemztük a 20-as bizottság felállított szervezetének részleteit, s csak annyit mondhatunk röviden, hogy bennünket itt e munkálat közel sem elégitene ki, mert annak lényeges hiányai vannak, melyek pótolandók, ha az autonómiát szilárd alapon nyugvónak akarjuk, s mi erdélyi testvéreinket a jogosultság mértékének igényeiben túlszerényeknek tartjuk.

Ez a mi nézetünk a 20-as bizottság békés megoldásra számított munkálatáról.

És mégis a püspök, mikor ez felolvastatt, az erkölcsi nyomások minden nemét felhasználta, kijelentette, hogy ő engedni nem fog, eltűr üldözést, megaláztatást, de nem engedhet, hivatkozta a világiak kath. érzelmére, végveszélyt kiáltott az egyházra s tudja Isten mit mindent tett, s végkép a világiak — leszavaztattak.

Ez e a helyes vezetése a gyulafelhárvári gyűlésnek?

A levelező az eredményt a világiak nyakába taszítja. Sajnáljuk, hogy azon világi urak egyike sem volt azon helyzetben, hogy a 20-as bizottság minden ostromtól elvénél az 1848-ik munkálatból nem olvasta fel a püspök önmaga saját szavait, annak behozására, mennyire inkatholikus dolgokat állítottak ott fel a püspökök.

Szerencsén azonban, hogy ez ügy nem az erdélyi püspök önmaga fordul meg, de éppen ezért sajnálatosabb az eredmény, mert az ügyre nézve végmegoldásban semmi következzéssel nem bír, de a kölesönös egyetértésnek hatalmas döfést adott s nehezítette nálunk is a helyzetet.

Végkép pedig a sarkelv körül kell tisztázajönnünk.

Az egyház kormányzó előtti a világi ügyek ezutáni vezetésére nézve csak két elem közti választás áll nyitva, t. i. vagy az államhatalom, vagy a hívek köztválaszthat.

Ha az állam kezében maradnak kath. ügyeink s vele egész vagyonnuk, akkor eo ipso már saecularizálva is vannak, s az nem a miénk többé.

Ha a hívek oltalmába adatik az egyház világi ügyeinek együttes kezelése, akkor a hívek ragaszkodását kell megnyerni, ennek pedig egyedüli kulcsa azon befolyás, melyet a meghódítandók, vagy megnyerendők józan felfogásához kell mérni, nem pedig azon fogalmakhoz, melyek arról fenn egyoldalulag léteznek.

Ezen befolyás mértéke s formái mindig compromissum, soha sem lesz a vezetés tárgya. A leszavazottak utolsó esetben is: kivülmaradnak. De a hierarchiai túlfeszítés, a híveknek megtartott bizalom csakhamar megfogna teremni károkozó gyümölcseit azon egyházra nézve, mely ma hivatta van, hogy a legszilárdabb és legvirágzóbb legyen a continensen, melynek szerencsés megalkotását a P. Napló méltán oly szolgálatnak nevezi az egyházra nézve, minőt Hunyady János óta a kereszténységnek nem tettünk.

És ezt épen azon korszakban sürgetjük nyomásban, midőn a szomszédban az alkotmányosság vivja végzetes harczeit nem a katholicismussal — hanem a hatalmi törekvés oly nemével, mely hazánkban soha még csak megkísérte sem lön, s hogy nem is lesz, bizunk erősen benne.

HATÓSÁGI ÉLETÜNK.

Eger városa részéről f. hó 15-én tartott képviselői ülésben következő ügyek tárgyalattak:

A közmunka- és közlekedési miniszteriumnak Hevesmegyei közönséghez címzett, s a központi fősz. bíró ur utján közölt leirata, mely szerint Eger városa azon kérelmére, hogy a hatvanmiskolczi vasut Eger városát kereszttel vezetessék, kijelenti, hogy a városnak a hatvanmiskolczi vasutvonallal szemben oly kedvezőtlen fekvése van, hogy annak eme vonallal leendő összeköttetése, észszerűen csak is egy szárnyvonal kiépítése által eszközölhető, minthogy a vasut fővonalának Egerbe vezetése, e vonal közforgalmi irányával össze nem egyeztethető.

Ha azonban az említett összeköttetés egy szárnyvonal kiépítése által létrehozható, azaz az esetre kinyilatkoztatja, hogy az az irányban törekvéseket a legnagyobb készséggel támogatni és elősegíteni fogja. Végeztetett: Ezen képviselő-testület igen öhajította volna, hogy a kérdéses vasut fővonalára Eger városát kereszttel vezessék, ki-jelenti, hogy a városnak a hatvanmiskolczi vasutvonallal szemben oly kedvezőtlen fekvése van, hogy annak eme vonallal leendő összeköttetése, észszerűen csak is egy szárnyvonal kiépítése által eszközölhető, minthogy a vasut fővonalának Egerbe vezetése, e vonal közforgalmi irányával össze nem egyeztethető.

Ha azonban az említett összeköttetés egy szárnyvonal kiépítése által létrehozható, azaz az esetre kinyilatkoztatja, hogy az az irányban törekvéseket a legnagyobb készséggel támogatni és elősegíteni fogja. Végeztetett: Ezen képviselő-testület igen öhajította volna, hogy a kérdéses vasut fővonalára Eger városát kereszttel vezessék, kijelenti, hogy a városnak a hatvanmiskolczi vasutvonallal szemben oly kedvezőtlen fekvése van, hogy annak eme vonallal leendő összeköttetése, észszerűen csak is egy szárnyvonal kiépítése által eszközölhető, minthogy a vasut fővonalának Egerbe vezetése, e vonal közforgalmi irányával össze nem egyeztethető.

Ha azonban az említett összeköttetés egy szárnyvonal kiépítése által létrehozható, azaz az esetre kinyilatkoztatja, hogy az az irányban törekvéseket a legnagyobb készséggel támogatni és elősegíteni fogja. Végeztetett: Ezen képviselő-testület igen öhajította volna, hogy a kérdéses vasut fővonalára Eger városát kereszttel vezessék, kijelenti, hogy a városnak a hatvanmiskolczi vasutvonallal szemben oly kedvezőtlen fekvése van, hogy annak eme vonallal leendő összeköttetése, észszerűen csak is egy szárnyvonal kiépítése által eszközölhető, minthogy a vasut fővonalának Egerbe vezetése, e vonal közforgalmi irányával össze nem egyeztethető.

az ügyet megindítani öhajítja, s részéről az 1867. jan. 1-től még bennlevő fizetéséből 200 forint nyugdíjalapul felajánlja, az ügyet a képviselő-testület pártfogásába ajánlja. — Minek folytán Juhász János főbíró urnak nem ajánlatáért jegyzőkönyvileg elismerés szavaztatván az ügyet a képviselő-testület magáévá teszi, s annak idején eziránt intézkedni is fog, — egyuttal felhívatik a polgármester, hogy a kérdéses 200 ftinak a házi pénztárból kifizetése s a hevesmegyei takarékpénztárba leendő elhelyezése iránt hovaelőbb intézkedjék.

Felolvastatt a belügyminiszteriumnak a megye közönségéhez címzett s a közp. fősz. bíró utján megküldött leirata, melyben Eger városa azon kérelmére folytat, mely által a törvényszéki személyzet fizetésének fölemelését, vagy ha e kérelemnek hely nem adatnék, az 1868. első harmadára eső törvénykezési költségeknek az állampénztárból leendő pótlását kéri — kijelenti, hogy a kérvény első részének, minthogy Eger városa a megye közvetlen felügyelete alatt áll, és így a fizetések javítása iránt keletkezett városi határozat felülvizsgálata, illetőleg az e szerint indítványozott 1868. évi költségvetési tételre felelti határozat a megye közönségének hatásköréhez tartozik: a fennemintett kérelem közvetlen tárgyalásába nem bootszkoznak; a folyamodvány másik részét illetőleg meghagyja, hogy e czélból az Eger városa 1867. évi vagyoni és tartozási állapotát előtűntető leltár, az 1867. évi számadás második példányára és az 1863. évi költségvetésileg meghatározott törvénykezési költségekről részletes kimutatás terjesztessék föl. A felolvastott miniszteri rendeletben kívántak teljesítésével a közg. tanács bizatott meg.

Felolvastott főt. Lengyel Miklós egri kanonok és legényegyleti elnök kérelme, mely szerint az egyet. pártfogására, illetőleg gyámoltására a képviselő-testületet fölkéri. Minek folytán kimondott, hogy ezen testület minden szepnek és jónak barátja levén, ezen előterjesztett kérelmet pártolja, s ha majd házipénztára oly helyzetben lesz, hogy annak felvirágztatásához szegélyezéssel járulhat, azt egész készséggel eszközölni is fogja.

Végül a k. i. tanács azon előterjesztése, mely szerint a Bocsik Károly-féle segélypénzből a jelen, kiosztás alkalmával 183 egyen részesítették, kiknek fejénként 2 ft 35 kr. jutna, elfogadtatt, s a kiosztás f. hó 18-án már eszközöltetett is.

INTÉZET S EGYLETEK.

— A magyar tudományos akadémia.

Uj jutalomtétellei. A nyelv- és széptudományi osztályból. 1. A gróf Teleky József-féle drámai jutalomért 1869-re szomorujátékok pályáznak. Csak valódi tragédiák fogadtatnak el, a középajók kivételével. A verses forma előnyül fog tekintetni a műnek, hason vagy közel hasonbecsű társak felett.

Jutalma száz arany. Határnap 1868. decz. 31-ke. — A jutalom 1869. márczius 19-én adatik ki. A jutalmazott mű, előadásra, a nemzeti színház sajátja lesz.

2. A gróf Karácsonyi-féle drámai jutalomért 1870-re vigjátékok pályáznak. — A jutalom a viszonylag legjobb műnek csak úgy adatik ki, ha egyszerűs mind szini, drámai és formai tekintetben haladást tanúsítanak s ekkép önbecsileg is kiténtetésre méltónak találattik.

Jutalma négyszáz arany. Határnap 1868. decz. 31-ke. A jutalom 1870. márcz. 31-én adatik ki. A jutalmat nyerő mű a szerző tulajdona. Ha azonban a sajtóviszonyok oly változtal, hogy az írói tulajdon a színházak ellenében kellőleg véde lenne, szerző 3 hónap alatt ki nem nyomtatná művét: a kiadás joga 10 évre az Akademiáé.

3. A mindennapi tapasztalás bizonyítván, hogy mióta a nyelvújítás jogosultsága kérdésbe többé nem vették, és irodalmunk, főleg pedig az időszaki, sőt a napi sajtó is folytonos gyarapodást veszen, nyelvünk szűkség nélkül más nyelvek phrasisai után képzett számtalan — a törzsökös magyar szólamódoknál sem szebb, sem hatályosabb, sem világosabb, sem szabatosabb — új szólamókkal árasztattik el, mi által a nyelv saját eredeti színezetéből kivételik, hogy egyéb tekintetben nyerne: Fejtsenek ki tehát azon elvek, melyek új szólamódok alkotásánál szem előtt tartandók; s mutattassék ki számos példákban, mely káros befolyással volt és van, ez elvek mellözése miatt, nyelvbéli előadásunkra az idegen nyelvek hanyag, vagy szolgáló utánzása a nyelvújítás diadala óta.

Jutalma a Marczibányi-alapítványból negyven arany. Határnap 1870. márcz. 31-ke. A jutalmat nyerő mű az akademia tulajdona.

4. Kivántatik Aesthetikai kézi könyv a mivel magyar közönség használatára. Kiterjedése 24—30 közép 8 r. nyomtatott iv.

Jutalma a Magyar Hölgyek alapítványából hatszáz forint. Határnap 1869. szept. 30 ka. A jutalmat nyerő mű az akademia tulajdona.

A törvén tudományi osztályból.

1. Fejtsék ki fővonásokban az anyagi érdekek előmozdítására czélzó egyesületek és intézetek állása, szervezete, és hatása a közgazdasági életre Európá művelt államaiban. Adassanak elő, bírálattal kísérve, a művelt államok e tárgyra vonatkozó törvényei s intézkedései, s fejtsék ki ezeknek hatása az említett egyesületek utján eszközöltött nemzetgazdasági fejlődésre. — Vegre: adassék elő, mi lenne teendő ez irányban hazánkban a törvényhozás részéről.

Jutalma a Pesti Hazai Első Takarékpénztár

részéről, a „Fáy András alapítvány” alapító levele értelmében, ezeröttszáz forint. Határnap 1869. december 31-ke. A jutalmazásra már kijelölt munka a szerző által legalább 500 példányban kinyomtatandó, s a munka megvétele a közönségnek lehetővé teendő; ellenesetben a jutalom ki nem adatik. A munka a szerző tulajdona marad, ki abból három nyomtatott példányt a Takarékpénztárnak átadni köteles.

2. Fejtsenek ki a házasságból eredő vagyoni jogviszonyok, mind a házasság felekre, mind a gyermekekre nézve, tekintettel a gyámság eseteire is. Adassanak elő azon elvek, melyek szerint hazánkban e viszonyok s általában az egész árva-ügy, törvények és közigatási intézkedések által rendezendő volna.

Jutalma a Sztrókay Antal alapítványból száz arany. Határnap 1869. december 31-ke.

— Szt. Vince egyet. alulakult Pesten, melynek célja a pestvárosi szegények testi, lelki segélyezése. Mi ez üdvös czélt csak örmel fogadhatjuk.

— A bécsi zálogintézet társaság (Pfand-leih-Gesellschaft) főigazgatója néhány hivatalnokkal Pestre jött, hogy a nevezett társaság pesti fiókintézetét szervezze. Az intézet helyisége Pesten, a Ganz féle házban (akadémia utca 5 sz. a.) lesz.

— Az első országos posta-értekezlet hétfőn 23 kán tartatott meg, jelen voltak: az országos főpostai igazgató, a helybeli postai igazgató több miniszteri; postai igazgatósági hivatalnok, azonkivül 64 vidéki postamester. Miután a nyugdíj-ostályi alapszabályai felett a nézetek különféleképp nyilvánultak, ennek következtében a közgyűlés ezen szabályok kidolgozására egy 7 tagból álló bizottságot választott meg a helybeli postai igazgató elnöksége alatt. Az értekezlet — miután az ideiglenes elnök meg nem jelent — Joanovich György a „Posta Közöny” szerkesztője nyitotta meg.

UJDONSÁGOK.

— A legmagasabb udvar itt mulatásáról több udvari hírt mondhatunk el. A királyi palota környékén egymást érik a fogatok, leggyakrabban a minisztereket lehet látni ki-s bejárni. A királyné kedező szép időben, folyton a szabadban sétál, mióta testvére, a nápolyi királyné itt mulat, igen vidám; most pedig saját kívánatára, Bécsből gyónatványt is lehívatta. Beust és több osztrák minisztert várnak Budára. Ma pedig ő Felsége általános kihallgatást adott. Hétfőn d. n. 1 órákor ő Felsége a budai hegyekbe rándult ki vadászatra. A vadászatot, mint közönségesen, a legjobb siker követte.

— Királyné ő Felsége 648 frtot adott különböző budai szegényeknek.

— Castellane gr., mint a bécsi lapoknak Párisból távirják, franciaia consulnak nevezetett ki Pestre.

— Auersperg herceg s Hasner miniszterek, hir szerint Budára váratnak, hova bizonyos alkotámkérdések miatt hivattak meg.

— Annak idején mi is említettük, miszerint sz. k. Pozsony városa közönsége még a múlt december hóban Deák Ferenczet és Vetter Antal altábornagyot az 1848-9-ki szabadsági harcban szerzett érdemei tekintetéből, e város díszpolgárává választotta, e napokban érkezett meg az e felett kiállított és művészi kezek által készített okmány, mely az illetőknek küldöttéleg átadatott.

— Ö Felsége a Strauss testvérek által a pesti vigardában f. hó 24—25-én az evangélius árva-gyűlést javára rendezett hangversenyre 400 frtot adományozott.

— A buda-ráczvárosi plebános állomás csakugyan felvillanyozza a békes budai polgárokat. Tegnapelőtt volt ez ügyben a képviselői közgyűlés, melyen az összes intelligencia a világi lelkészek alkalmazását öhajítja, s csak is az utjak- és országut bortermelei a szerzetesek további alkalmaztatása mellett kardoskodtak. A képviselők, a méltanyosság szempontjából, abban állapodtak meg, hogy ez állásra pályázat hirdettessék a hercegprímás által, ki a pályázók közül kijelölési jogát gyakorolandja, és ezután fog a megválasztás történni.

— Neiperg gróf a pozsonyi honvéd-affaireből ismert es. k. tábornok hir szerint Bécsbe helyeztetett át.

— Gr. Széchenyi Ödön azon terve folytán, mely szerint az alagút körül a személy szállítás gőzgép által történjék a várba fel, tegnapelőtt egy vegyes bizottság megemlézte az elcsipet. A terv kivethetősége meg van immár állapítva.

— A zsidó eskü tárgyában a pesti hírközség folyamodott a miniszteriumhoz korszerű reformok behozatala iránt; a miniszterium pedig tudatta a várossal, hogy a polgári törvénykönyv javaslata ez iránt intézkedik s addig, míg az országgyűlés által törvénynyé emeltetik, intézkedjék a törvény-szék, a mint jónak látja.

— A Sterka Suluat elhaltával uredésbe jött gör. egyh. püspökség betöltése végett — mint a „Federationne” jelenti — a magyar kormány már benyújtotta ő Felségének felterjesztését, melyben a román képviselők e tárgyra vonatkozó emlékiratának érveit is tekintetbe vették. A nevezett lap reményli, hogy nem sokára egy kir. biztos fog kiküldetni a választás eszközésére.

— Szentkirályi Mór pesti főpolgármesterről a „Pester Lloyd” utolsó száma est. lapjában azon nem egészen megbízható hírt közli, hogy nevezett főpolgármester ur hivatalát oda hagyta volna Mi erre biztos értesítés után kinyilatkoztathatjuk, hogy e hir tökéletesen alaptalan.

— Aradi Zsigmond néhány év óta Rómában élő hazánkfia elkészítette mintáját azon so-

borműnek, mely az aradi csata s az abban elesett hővédek emlékét örökíteni meg. E csata febr. 8-án 1849-ben vívatott s Horváth Mihály szerjint egyik volt a szabadságharc legdicsőbbjeinek. Örövendünk, hogy a jeles szobrásznak alkalma nyílt nemes szelleméhez méltó tárggyal foglalkoznia s örömmel elhisszük az ügyesen szerkesztett A. Z. nak Aradi művéről mondott magasztalásait. Aki a jeles szobrásznak kitűnő tehetségeit ismeri, a ki bármely művét láthatta, az tőle csak kitűnőt fog várni.

Hivatalos. Közmunka és közlekedési magyar miniszterium előterjesztése folytán Hahn Mihály József erdélyi építészeti igazgatósági felügyelőnek, végleges nyugdíjazási alkalmából, hosszabb és hű szolgálata elismeréséül a „királyi építészeti igazgató” czímet és jelleget díjmentesen adományozom. Kelt Bécsben, 1888. évi január 31-én.

Ferencz József, s. k.
Gr. Mikó Imre, s. k.

KÜLFÖLD.

Franciaország. A folyvást érkező tudósítások semmi kétséget sem engednek meg aziránt, hogy a francia császár röpírata, melynek czéja az volt, hogy a legközelebbi választásokra nyomást gyakoroljon, rútul megbukott. A párisi hírlapok, melyek előbb csak félnék megjegyzéseket tettek most egyhangulag pálezát törnek ezen császári férezmunka fölött, melynek szerzője nem merete magát megnevezni. Legkeményebben kikél a röpírat ellen a Si è cle, mely azt mondja: „Melyek a napoleoni dynastia jogcímzei? A röpírat megmondja. Az első császárság küszöbén ott találjuk a 18. brumaire államcsinját, a második császárság küszöbén a 2. decz. államcsinját. Kétszer diadal-maskodott az erőszak, és ezt talán velünk megdicsőíttetni akarják? Nevezett lap továbbá nem találja a Lajos Napoleon herceg által tett szabadelvű ígéretek megvalósítva, melyekkel jönnek látta a népet hitegetni.

Különbön azt mondják, hogy midőn a császár annak szükségességét bevallja, miszerint a nép előtti igazolnia kell magát, beismeri, hogy Franciaországban az általános elégedetlenség terjedni kezd. S valóban a rossz hangulat napról napra fokozódik az elviselhetlen és hasztalan terhek miatt, melyeket a kormány az országra ró. Valamint

Toulouse, Albi, Nantes, Mende, Nenillyben, úgy Dijonban is a mozgó nemzetiség szervezése nem fogadtatott oly örömmel, mint ezt félhivatalos lapok beszélik. Sőt inkább a bizottságnak félbe kellett hagynia az összejárat, minthogy a fiatal emberek csoportosan ott hagyták és a marseillaise s más forradalmi énekeket danolva, s ablakokat, lámpákat beverve vonultak hazafelé, utközben pedig a rendőrséget gúnytárggyá tették. Csak a rendőrség visszatartóztatásának lehet köszönni, hogy a dolog nem került verekedésre.

Bordeauxban is kitértek a zavarok, melyektől a közönség tartott. Emberek veres zászlókkal vonultak a főutczákön végig. Csoportok alakultak, a Marsellaise énekeltek. A rendőrség azonban itt szigorúan járt el, mint a többi helyeken. A zavarok közül többen befogattak és mások retentő példájára 24 óra lefolyása alatt elítéltek. Albit, mióta ott zavarok történtek, megrakták katonákkal.

Párisból oly eseményről tudósítanak, mely ott történt, de eddig gondosan eltitkoltatott. Midőn a 12-ik kerület fiatal emberei a párisi városházaon a mozgó nemzetiség lajstromába beírtak, mintegy 150 egyesült és a bastille-térre vonult, hol rákezdtek a Marsellaiseit.

A St. Antoine külvárosnál ugyan szétoszlottak a rendőrség főlzólalására, de csak azért, hogy a marche-lenoiron ismét összegyűljenek, hol újból eldandolták a Marsellaiseit. A faubourg minden utczájából kiözlött a munkások serege és esatlakozott a menethez. A tömeg itt már annyira felnövedett, hogy a közlekedés megakasztott. Itt is nyugodtan járt el a rendőrség és a tömeg a Reuilly-utczánál szétoszlott. E tények ugyan még nem fenyegetik a kormányt közvetlenül, de még is azt bizonyítják, hogy a nép a dolgok új rendje után kívánczok.

A francia kormánylapok ismétlik, hogy Napoleon herceg küldetése teljesen békés szellemű voli. Egy londoni levelező azonban igen nevezetes leleplezéseket tett, melyek e frázisban mondottakkal merőben ellenkeznek. E szerint Romania fejedelem Berlinből utasításokat kapott, miszerint májusban mondja ki a Dunafejedelemség függetlenségét, s Bismarck gróf Franciaországának beleegyezését fogja kieszközölni. Berlinben mind jobban megbarátkoznak azon tervvel, hogy a Dunafejedelemségekben, Szerbiából, Boszniából, Herzegovinából egy szövetséges államot alakítsanak. A török kormány értesülve levén a felől, hogy

Napoleon herceg utazása összefüggésben áll a keleti kérdéssel komoran hallgat, hanem a mellett fegyverkeznek, s a muzulmánok általános felkelésére számítva, el van határozva, tartományairól csakis a küzdelem drága véráran lemondani. Allitóltag sem Moustier, sem Rouher nem avattattak be Napoleon herceg utazási czéljának titkába. Párisban mind nagyobb mérvben terjed el azon, egyszer már meghazudtoltt hír, hogy Napoleon császár a nyár folytán látogatást teend Sz.-Pétervárbán, mi viszonzása lenne az éjszaki uralkodó mult évi párisi látogatásának, s esalhatatlan jelzője a béke megszilárdulásának. Természetes, hogy a francia császár ez esetben utjában megállapodnék Berlinben, és ott a király vendége lenne.

Lengyelország. mint királyságról, ezuttal talán utolszor írunk, ezentúl talán már csak mint orosz tartományt említhetjük meg. Varsóból ugyanis azt írják, miszerint egy mult hó 29-én kibocsátott császári ukáz megparancsolja a lengyel királyság megszűntetését, oly czéjből, hogy kormánykerületei az orosz birodalom többi részével tökéletesen egyesítsenek. Az ukáz kormánybiztosokra ruhazza az eddigi lengyel kerületek belügyeinek elintézését, mely kormánybiztosok a többiekhez hasonlólag alárendelteknek a császári birodalom központi hatóságainak.

E varsói tudósítás szerint számos befogatások történtek, anélkül, hogy a közönség csak némi alapossággal is tudná gyanítani azok valódi okát. Azt is írják Varsóból, hogy Oroszország részéről komolyan szem előtt tartják a háborus eshetőségeket. Hittelt érdemlő forrás szerint bizonyos, hogy a napokban egymást érték a táviratok Sz.-Pétervárról, a varsói mérnökharhoz, melyekben sürgettetik a Toteben tábornok által három hónappal ezelőtt elrendelt hadi munkálatok befejezése s az azokról küldendő jelentések. Ezen sürgetésekből a mérnökari tiszték azt jövendőlik, hogy bizonyos háborura lehet számot tartani.

Angolország. Gladstone az alsólház ellenzékének vezére a miniszteriumnak megszavazandó bizalmatlansági szavazat iránt adott szavát legközelebb beváltani igyekszik, és határozat alakjában beadott indítványban a kormányt határozott nyilatkozatra akarja bírni az ir egyházi kérdés politikáját illetőleg. E határozat, megszerkesztésére és hogy meggyőződést szerezzen magának, mennyire lehet ebben a nélkül, hogy az ellentállásba üt-

közék, saját pártjánál, az utóbbi napokban a szabadelvű párt kiválóbb tagjaival, Bright, Fortescue, Brand, Glyn, Grandvill és Argyll herceggel értekezett. E hét folytán Gladstone az összes szabadelvű pártot fogja magához hívni, hogy ezen előtervezet eredményét közölje vele, míg másrésztől azt állítják, hogy az illetőkkel még előbb akar a kormány ellen föllépni.

Már is azt mondja egyik angol lap, hogy a miniszterium megbukottnak tekinthető. Erre a miniszteriális lapok merészen azt mondják, hogy a kormány vereség esetében nem fog visszariadni a parlament feloszlásától. Nyugodt vérel tekintve a dolgot, azt mondja az angol könyomatu lap, a válság egyáltalán nem oly közeli. Ha Gladstone indítványa a kormánynak csak félig meddig is enged kibuvót, Disraeli oly ember, hogy nehézség pártjával mint egy angolna keresztülkik rajta. Az utolsó választások nem voltak olyanok, hogy a török a parlament feloszlásával pártjuk megerősödését várhatnák.

Poroszország. Berlinben f. hó 23-án ment végbe az éjszakanémet parlament második ülésének megnyitása. Az ülést Bismarck ösztönzésére maga Vilmos király nyitotta meg, ámbár trónbeszédének tartalma nem volt a legérdekesebb. A parlamenti ülésszak két részre fog oszolni, mert a husvitre összehívott vámparlamenti tanácskozások félbe fogják szakítani. Az éjszakanémet parlament ez idei ülészaka egyébiránt kevés érdekű igér, miután csupán részletes kérdésekkel fog kibélni. Berlin egyébkint f. hó 22-én nagy ünneplésségek volt szemtanuja.

A fehér teremben a 71 éves agy király születés napját, és unokájának keresztelését ünnepeleék meg, mely alkalommal sok idegen esillag rogyogott a teremben. Ott volt többi közt az orosz trónörökös nagyherceg, ki nyomban követte Berlinbe Napoleon herceget. A moskovita herceg berlini időzése egyébkint nagyon rövid tartaman lesz. De miért is ment Berlinbe? Talán a febr. 29-iki császári ukáz hozta a porosz király tudomására, mely Lengyelország végleges megszüntetése iránt intézkedik? Ez ukáz mindenesetre elég jókor érkezett és sújtó feleletül szolgál a lengyel rokon-szenvekre, melyeknek képviselője gyanánt épen a vörös herceget emlegetteék.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő:
ZOVÁNYI J. MIHÁLY.

T Ö Z S D E.

Pesti áru- és értéktőzsde		Magyar értékpapírok árkelete.		Bécsi börze		Részvények.		Elsőbbségi kötvények.	
márczius 23-én.				márczius 18-án.					
Gabna-árak.				Államadósság.					
Buza bászagi	89-85 5.80 6.-	Pesti keresked. bank	643.- 646.-	5% osztr. értéki	53.80 54.-	Nemzeti bank	710.- 712.-	1862. Erzsébet vasut	80.50 81.-
" tiszai	86-88 6.55 6.65	Budai keresk. és iparb.	202.- 206.-	" adómentes	58.15 58.90	Hitelintézet	189.30 189.50	1867. államvasut	117.25 117.75
" pesti	83-85 5.80 6.-	Pesti iparbank	233.- 235.-	" nemzeti kölcsön	64.30 61.60	Magyar hitelbank	78.50 79.50	Déli vasut	97.25 97.50
" Kétszoros	86-88 6.55 6.65	Magyar hitelbank	78 3/4 79 1/2	" metalliques	57.10 57.25	Alsó-ausztr. esc. társulat	585.- 588.-	Északi vasut	88.25 88.75
Buza	83-85 5.80 6.-	Pesti takarékpénztár	1550.- 1600.-	1860 ki sorsjegy	82.90 83.20	Anglo-osztr. bank	115.- 115.50	Cseh nyugoti vasut	83.50 84.-
" Kétszoros	86-88 6.55 6.65	Budai	437.- 440.-	Magyar földteherm. kötvény	70.75 71.25	Ansztriai földhitelintézet	173.- 175.-	Tiszai vasut	— —
Buza	83-85 5.80 6.-	Pesti hengermalom	1285.- 1295.-	Bánati	70.- 70.75	Magyar földhitelintézet	1722 1727	Gal. Károly Lajos vasut	91.- 91.50
" Kétszoros	86-88 6.55 6.65	Pannonia gőzmalom	1980.- 2199.-	Horvát	70.25 71.-	Északi vasut	1722 1727	Magyar északi vasut	— —
Buza	83-85 5.80 6.-	1-ső budapesti gőzmalom	835 840	Erdélyi	70.25 70.50	Államvasut	252.30 252.50	Lemberg csernov. vasut	74.75 75.25
" Kétszoros	86-88 6.55 6.65	Budai gyár-telep	443 445			Déli vasut	170.70 170.80	Erdélyi vasut	81.40 81.80
Buza	83-85 5.80 6.-	Concordia gőzmalom	880 900			Erzsébet vasut	139.25 139.75	Ausztr. Dunagőzhajóz. társ.	93.- 94.-
" Kétszoros	86-88 6.55 6.65	Budai királymalom	585 590			Gal. Karoly Lajos vasut	203.50 204.-	Pesti lánchid	— —
Buza	83-85 5.80 6.-	Szegedi kivit. gőzmalom	840 850			Lemberg csern. vasut	178.50 179.-		
" Kétszoros	86-88 6.55 6.65	1. upesti szeszfinomító	607 610			Dél.-ész. ném. őszeköt. vasut	139.25 139.75	Érték és pénz.	
Buza	83-85 5.80 6.-	Pestbudai butorkézmű	215 217			Tiszai vasut	147.- 147.-	Frankfurti váltó	96.52 96.60
" Kétszoros	86-88 6.55 6.65	Magyar biztosító-társulat	660 665			Magyar északi vasut	74.- 76.-	Londoni váltó	115.20 115.40
Buza	83-85 5.80 6.-	Pannonia viszonzit-társ.	263 265			1-ső erdélyi vasut	141.85 142.25	Cs. arany	5.45 5.46
" Kétszoros	86-88 6.55 6.65	Pesti biztosító-intézet	240 245			1-ső ansztriai Dunagőzhajóz.	492.- 494.-	Napoleon'or	9.23 9.24
Buza	83-85 5.80 6.-	Magyar északi vasut	76 77			zási társaság	492.- 494.-	Egyleti tallér	1.69 1/2 1.70
" Kétszoros	86-88 6.55 6.65	Pesti közuti vasálya	508 510			Pesti lánchid	383.- 385.-	Ezüst	118.- 118.25
Buza	83-85 5.80 6.-	Kereskedelmi épület	390 400						
" Kétszoros	86-88 6.55 6.65	Lánchid	385 390						
Buza	83-85 5.80 6.-	Alagut	70 71						
" Kétszoros	86-88 6.55 6.65	Magyar földh. záloglevél	90 91 1/2						
Buza	83-85 5.80 6.-	Pesti keresk. b. zálogl.	96 1/2 96						
" Kétszoros	86-88 6.55 6.65								

H I R D E T É S E K.

Első es. k. szab. Duna-gőzhajózási társaság

Alulirt igazgatóság tisztelettel jelenti, hogy az eddigi naponkinti személyszállító-menetek

Pest és Ujvidék között

hétlőn f. é. márczius 23-tól kezdve a jelen menetrend óráinak fentartásával

ZIMONYIG

kiterjesztetnek.

Pest, 1868. évi márczius 17-én.

A forgalmi igazgatóság Magyarországon.

Köszvény-vászon

mindenféle köszvény, csuz (Rheuma), inszagatás, mell-, gerinczfájalmak, keresztcsontfájás (Hexenschuss), lábköszvény stb. ellen.

Egy csomag ára 1 frt. 5 kr, kettős erejű 2 frt 10 kr.

Dr. BURON

Párisi általános sebtapasza

mindenféle sebek, genyvedések és daganatok ellen. — Egy köcsög ára a használati módszerrel együtt 70 kr. kisebb köcsög 35 kr. Postán küldve 10 kerral több.

Valódián Pesten egyedül kaphatni csak **TÖRÖK JÓZSEF** ur gyógyszerárán király. utca 7. sz. Sárkány urnál a váci utcában. — **Debreczenben:** Rothschneck ur gyógyszerárán **Temesváron:** Bacher ur gyógyszerárán **Kassán** Eschwig és fia uraknál **Szombathelyen:** Pillich Ferencz ur gyógyszerárán — **Mohácson:** Kögl A. ur sorszámszédésében — **Kolozsvárt:** Wolff gyógyszerész, Miskelcz: Spuller A. urnál.

Azon sok ezer elismerési levél közül csak néhányat közlünk, melyek utóbbi időkben küldettek.

Sch'eusingen Thüringenben, febr. 8. 1866.

Bizonyítvány.

Kilencz havig iszonyuan szenvedtem mind a két kezem s lábamra köszvény és csuzban, úgy, hogy csak bot segítségével járhattam (mint engem tavaszal mindenki luthatott) E betegség ellen ásványfürdőkét és mindennemű orvosságos siker nélkül használtam mig nskem az angol patent Rheumavászon javasoltatott, s ennek használata által a legrovidebb idő alatt c-odálatos módon szenvedéseimtol mégis szabadultam; most akármint időben fájdalom nem érzek, és hála Istennek ezolgálatomat teljesíthetem. Ennek valóságát nyilván bebizonyítani kötelességemnek tartom.

Kelt Budán, 1865. évi octóber 10-én.

Pressmeyer Péter.

Első es. k. szab. Duna-gőzhajózási társaság

Alulirt igazgatóság tisz. jelenti, hogy

a Pest-Ó-budai helyi-gőzös szomb. 1868. é. márcz. hó 21-től kezdve

a császár-fürdői állomást is meg fogja érinteni.

Pest, 1868. évi márczius 17-én.

A forgalmi igazgatóság Magyarországon.